

נפתח מסלול נוסף
ישראל: 053-3143242
אמריקה: +1 (917) 312-6298

ביאורים, פנינים, מוסרים והדושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמא שליט"א
לפרשת השבוע

פרשת נשא - חג מתן תורה

חג שבועות מתן תורה

במתן תורה ניתן כוח לצדיקים ולתלמידי
חכמים לעמוד כנגד הקב"ה וכנגד עם
ישראל

מתן תורה היה אחד הרגעים הגבוהים והמרוממים שעם ישראל זכה, הקב"ה ירד משמיים עם כל פמלייה של מעלה "נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְרוֹ" (שה"ש ה, ו) ראינו את הקב"ה וכל פמליה של מעלה פנים אל פנים, רגעים גדולים וקדושים. התורה הקדושה אומרת לנו דבר של פלא גדול, מתי שהקב"ה נתן את התורה לעם ישראל ואמר "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי" (שמות כ. ב.).

עמדו כל עם ישראל וביקשו שהקב"ה לא ימשיך להגיד את כל עשרת הדברות, אלא שמושה רבנו ימשיך ויאמר להם את עשרת הדברות "קָרַב אֲתָה וְשָׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יִדְבַר ה' אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ. וְיִשְׁמַע ה' אֶת קוֹל דְּבָרֶיךָ בְּדַבְּרְכֶם אֵלַי וְיֹאמֶר ה' אֵלַי שְׁמַעְתִּי אֶת קוֹל דְּבָרֶי הָעַם הַזֶּה אֲשֶׁר דָּבְרוּ אֵלַי הֲיִטִּיבוּ כָּל אֲשֶׁר דָּבְרוּ" (דברים כג-כד).

צריך להקשות קושיה חזקה ביותר, הקב"ה נותן את התורה מי לא יחרד ומי לא ישמח שהקב"ה בכבודו ובעצמו נותן את התורה, מי לא רוצה לשמוע את הקב"ה שנותן לעם ישראל את כל עשרת הדברות, אם כך מדוע בני ישראל מבקשים ממשה רבנו שהקב"ה יפסיק אחרי שתי הדברות הראשונות ושמשה רבנו ימשיך לומר?

אלא חשבנו לבאר ולומר יסוד גדול, בני ישראל ומשה רבנו ראו והבינו שהגאולה של בני ישראל מארץ מצרים היא לא גאולה סופית אלא חלקית, כי אם היא הייתה הגאולה הסופית לא משה רבנו היה מוציא אותנו ממצרים, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו. לכן גם בני ישראל יצאו לפני הזמן, כי אם היו נשארים עוד קצת כדי להשלים את התיקון היו נכנסים ל-נ' שערי טומאה ולא יוצאים לעולם והגאולה לא הייתה שלימה אלא חלקית. לכן נכתבו עלינו עוד גלויות ודברים קשים שעם ישראל עובר במשך הדורות, גלות בבל, היוונים, הרומאים, הכל כדי לתקן את מה שלא השלימו עם ישראל במצרים.

בני ישראל ידעו עכשיו שהקב"ה נותן להם את התורה, אחרי שיצאו ממצרים, היו עשרת המכות, ראו את קריעת ים סוף פנים אל פנים וכמו שמובא במדרש (מכילתא בשלח, א) ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי במראה מרכבה, הקב"ה קרוב אליהם והם קרובים אליו. בני ישראל הגיעו לדרגות הגבוהות ביותר, דור דעה שלא היה ולא יהיה כזה דור עד שיבוא

המשיח. אבל בני ישראל ידעו שיהיו תקופות קשות שלא יהיה אפשר לראות את הקב"ה כמו שהיה במתן תורה ואז יצטרכו לתת כוח בידי החכמים שהם יובילו והם יצטרכו להוביל את עם ישראל.

אם הקב"ה יתן את כל עשרת הדברות, אז כל הכוח בידי אלוקים ואין כוח בידי חכמים, הכוח שלהם יהיה מוגבל. אבל אם פה משה רבנו יתרגם מה שהקב"ה אומר, ישמע מה שהקב"ה אומר והוא יאמר, אז משה רבנו שהוא הרב יתן כוח לחכמים ולרבנים במשך כל הדורות מכוחו של משה רבנו לדבר בשם אלוקים, שהעם ישמע את הדברים שלהם ושאלוקים ישמע את הדברים שלהם.

לכן בני ישראל מבקשים ממשה רבנו שהקב"ה לא ימשיך לדבר אלא "מִשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל" (שמות יט, ט). הקב"ה אמר רק את שתי הדברות הראשונות ומשה רבנו שמע את מה שהקב"ה אמר והעביר את השאר לבני ישראל. בכוח זה שמשה רבנו שמע והיה מתרגם לבני ישראל משה שפיר קאמרת (שבת קא:): משה רבנו נתן כוח לכל חכמי ישראל שיש להם כוח כנגד הקב"ה וכוח כלפי עם ישראל. לכן אמר להם הקב"ה הִיטִיבוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבַּרוּ כִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ מַעֲשֵׂה גָדוֹל כְּשִׁבְיָקְשׁוּ שֶׁהִקְבִּי יַעֲצוֹר בְּדַבְרָה הָרִאשׁוֹנָה וּמִשֶׁה רַבְּנוּ יִמְשִׁיךְ אֶת הַדְּבָרֹת וּבִזָּה תוֹבֵן הַבְּקֵשָׁה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵייתָה בְּקֵשָׁה אֲמִיתִית וְנִכְוֵנָה כִּי מִשֶׁה רַבְּנוּ נָתַן כּוֹחַ לְכָל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל לְהִיּוֹת בֵּין

הקב"ה לבין עם ישראל שהקב"ה ישמע אותם וישמע את עם ישראל.

כדי לזכות לתורה צריך כוח של השתוקקות גדולה ומסירות נפש

אחד הדברים שעושים בחג שבועות הוא קריאת מגילת רות, הרבה סברות וטעמים יש לסוד ולטעם שקוראים את מגילת רות. חשבנו בדעתנו שאולי אפשר לומר שמגילת רות מסמנת לנו את הכוח של ההשתוקקות הגדולה ביותר שאדם צריך. הרי לשבת וללמוד תורה זה לא מספיק שאדם ישב וילמד תורה, בכדי להגיע להשגות התורה ולסודות התורה, אדם צריך שתהיה לו אהבה והשתוקקות ורצון גדול לתורה הקדושה.

אדם שחושב לשבת וללמוד תורה כמו אדם שיושב ולומד עריכת דין או ראיית חשבון או כל מקצוע

אחר בעולם, הוא טועה טעות חמורה. אדם לא יכול לשבת וללמוד תורה בלי רצון והשתוקקות, מבלי לקשור את כל עצמותיו "כֹּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה ה' מִי כְמוֹךָ" (תהלים לה, י). בלימוד התורה צריך שיהיה באדם את כל המרכיבים, בכדי שהתורה תהיה חלק ממנו.

אחד המרכיבים שצריך שיהיו לאדם הוא השתוקקות לתורה הקדושה. אם יש לאדם השתוקקות לתורה הקדושה הוא יזכה להשיג אותה, אם אין לאדם

השתוקקות לתורה הקדושה הוא לא יזכה באמת להשיג אותה. גם אם אולי הוא שמע והתלהב, אולי אמר איזה חידוש יפה אבל הוא לא זוכה לעומקה של תורה ולא זוכה שהתורה תהיה חלק ממנו. מתי שאדם עם השתוקקות עצומה ורצון גדול לתורה אז הוא זוכה שהתורה תהיה חלק ממנו.

מגילת רות מספרת לנו על רות שהיה לה כוח של השתוקקות עצומה לעם ישראל. רות הייתה הכלה של נעמי, אחרי ששני הבנים של נעמי מחלון וכיליון נפטרו, נעמי שלחה את רות שתחזור לארץ שלה, להורים שלה שהיו מלכים, אנשים חשובים ביותר כי שם יהיה לה יותר טוב. באותו זמן הייתה מחלוקת גדולה בעם ישראל, בתורה כתוב (דברים כג, ד) "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד עולם" שלעמוני ומואבי אסור לבוא בקהל השם ואסור להתחתן איתם. וגם אם יתגיירו לא מקבלים את הגרות שלהם, בגלל שלא קידמו את בני ישראל כשיצאו ממצרים ועזרו להם בלחם ובמים. לכן התורה אומרת בגלל שלעמוני ומואבי אין הכרת הטוב, אסור לגייר אותם.

רות הייתה ממשפחה של מואבים ולכן לא רצו לקרב ולגייר אותם, אבל הגמרא דנה (יבמות עו:) אם לא יבוא עמוני ומואב בקהל השם אבל עמונית ומואבית כן אפשר לקבל את הגרות שלהן. ואומרת הגמרא יתר הישמעאלי לקח חרב ואמר ששמע מבית דינו של שמואל הנביא שרק גברים, רק עמוני ומואבי לא

יבואו בקהל השם, אבל נשים עמונית ומואבית כן יבואו בקהל השם ומי שיגיד שגם עמונית ומואבית לא יבואו בקהל השם ידקר בחרב. רוב עם ישראל לא קיבלו את ההלכה הזו, אבל אלימלך, נעמי והבנים שלהם כן קיבלו את ההלכה הזו וידעו שלעמונית ומואבית מותר לבוא בקהל השם, אבל לגברים אסור לבוא בקהל השם.

אומרת נעמי לרות, אני מציעה שתלכי לארץ שלך כי אין לך מה לעשות בארץ ישראל, את מואביה ואף אחד לא יתחתן איתך, אף אחד לא יקבל אותך בקהל השם, לא ירצה אותך כי את גיורת פסולה ויותר טוב לך ללכת לדרך שלך. אבל רות אומרת לנעמי אני אהיה גלמודה כל החיים, לא אתחתן ולא ילדים העיקר שאדבק בך, אדבק בקב"ה ובתורה הקדושה.

וזה מה שרות המואביה מסמלת לנו סמל גדול של מסירות שאין לה שני, אדם רוצה משהו באמת ויש לו מסירות למשהו והוא מוכן להקריב את כל מה שיש לו בשביל להשיג את הדבר המיוחד שהוא רוצה, זה מה שרות המואביה מסמלת. לכן התורה הקדושה מצווה אותנו בחג שבועות לקרוא את מגילת רות כי כל היסוד של מגילת רות הוא ללמד אותנו שאדם שמאמין בדבר ילחם על הדבר וימסור נפש על הדבר, גם אם הדבר הזה יעלה לו ביוקר גדול לא יפסיק עד שישג, ואז תהיה לו בזה ישועה והצלחה גדולה. רות המואביה מלמדת אותנו למסור נפש וללכת אחרי חמותה נעמי במסירות נפש עצומה, ללכת להקריב את הכל ולהסכים להיות

גלמודה כל החיים, להסכים לאבד את הכל בשביל האמונה, זה דבר גדול וחזק.

לכן זה הלימוד שלומדים בחג שבועות, אדם צריך להיות עם מסירות נפש לתורה וגם אם בשביל התורה הקדושה הוא צריך לאבד את כל עולמו ולאבד את כל מה שיש לו בשביל האמונה בקב"ה והאמונה בתורה, אז עליו למסור את הכל. כך זכתה רות המואביה בסוף שממנה יצא דוד המלך וכל הדברים הגבוהים והקדושים שאדם יכול להשיג. אם האדם מאמין בדבר ומקריב בשביל הדבר, נותן בשביל הדבר בכל כוחו באמונה תמימה מבלי לחשוב על כלום, בסוף הקב"ה נותן לאדם את כל הברכה וההצלחה, הישועה והסיעתא דשמיא הגדולה. לכן קוראים בחג שבועות את מגילת רות כי יש בה את היסוד של מסירות נפש ואמונה ודבקות שבסוף מקבלים על זה שכר גדול.

**בכל חג שבועות יורדת השפעה על אדם
שמכין את עצמו כראוי ממש כמו במתן
תורה**

אנחנו נמצאים בערב חג שבועות, זמן מרומם וגבוה ביותר, כמו שפסח הוא חג של אמונה וחג של גאולה שהקב"ה מוציא את האדם מכל המקומות הנמוכים שהוא נמצא והאדם בפסח יכול להיגאל ולצאת מאפילה לאור גדול. ושביעי של פסח זה חג של אמונת

חכמים, כך חג שבועות זה חג של התורה הקדושה. בחג שבועות נקבע על האדם כמו בראש השנה כמה כוח של יראת שמיים ותורה יהיו לו בכל השנה, יש לחג הזה כוחות עצומים שאין כדוגמתם.

אומרת התורה הקדושה (שמות יט, א) **"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַר סִינַי"**. ורש"י במקום שואל מה הפירוש ביום הזה באו מדבר סיני, היה צריך להגיד ביום ההוא באו מדבר סיני, למה התורה כך אומרת הרי זה לא היום הזה, זה היה פעם. אלא עונה רש"י שיהיו דברי תורה חדשים עליך כאלו היום נתנו. כל שנה בחג שבועות זה נחשב ביום הזה, הקב"ה בכל חג שבועות מוריד את כל הכוח שהיה במתן תורה לעולם הזה. כל שנה בחג שבועות יש סיעתא דשמייא עצומה של יראת שמיים, של מתן תורה ורק האדם צריך לפקוח את העיניים שלו, את הנפש שלו ואת הלב שלו. אם האדם פותח את כל החושים שלו חזק ושם אותם כלי קיבול לקבל את התורה, הוא מרגיש כמו קבלת התורה שהיה בהר סיני. **לכן אומרת התורה "בְּיוֹם הַזֶּה"**, להגיד לנו שכל שנה בחג שבועות הכוח של חג שבועות מנצנץ ובא לעולם ויורדת השפעה ממנו לכל העולם כולו. אדם שמתנהג בחוכמה ויכין את עצמו להיות כלי קיבול לקבל את התורה בחג שבועות, הוא יקבל את התורה כמו שהיה בהר סיני. לכן התורה שכל מילה בה מדוקדקת ביותר,

אומרת "בַּיּוֹם הַזֶּה" כי הקב"ה משפיע שפע גדול ביום הזה למי שמקבל את התורה.

אנחנו רואים דבר של פלא גדול, הגמרא בירושלמי (שבת נד:): אומרת שרבי יונה כל שנה בפסח היה שותה ארבע כוסות יין והראש שלו היה כואב לו מפסח עד חג שבועות שאז היה עובר לו הכאב ראש. שואלים כל המפרשים למה הכאב ראש החזיק לו מפסח עד חג שבועות, למה לא יום לפני או יום אחרי, מה היה הכוח של חג שבועות לשבור את הכאבי ראש החזקים שהיו לרבי יונה מהארבע כוסות יין ששתה?

אלא מפרשים רבותינו על הגמרא (ב"ב י.) שאדם ששתה הרבה יין והוא שיכור וקשה לו לחזור לעצמו, אם הוא פוחד הפחד מפיג את השכרות ואת ההשפעה הקשה של היין או האלכוהול שהוא שתה. על פי זה אפשר להבין ולומר, רבי יונה היה שותה ארבע כוסות בפסח וזה היה קשה לו מאוד, ההשפעה של היין הייתה משפיעה עליו קשה בכל הזמן הזה. אך מתי שחג שבועות היה מתקרב, הפחד מחג שבועות וממתן תורה, הפחד מההכנה שהיה מכין את עצמו כמו אדם שממש היה במתן תורה שכולם היו בחרדה גדולה שהקב"ה יורד על הר סיני ונותן את התורה, הפחד הזה היה מפיג לו את ההשפעה של היין ומוריד לו את הכאב ראש.

אדם שמכין את עצמו כמו שצריך לחג שבועות בקדושה וטהרה, אז כל הדברים שהיו בחג שבועות שהמדרש אומר (במד"ד י, א) שהקב"ה ריפא את כל עם

ישראל, שהקב"ה חיזק את עם ישראל והשפיע עליו שפע גדול, את כל הכוחות האלה הקב"ה נותן בחג שבועות. אדם צריך להיות עם מסירות נפש ואהבה גדולה לתורה הקדושה. מתי שהאדם כך זוכה להיות, הכוח של התורה הקדושה עומד עם האדם ומוביל אותו לדברים הגדולים והחשובים שאי אפשר לשער ולתאר את הכוח של התורה הקדושה.

**בני ישראל קיבלו על עצמם את התורה
בזכות ששמעו את הקב"ה משנן לעצמו
את התורה**

מובא בתורה הקדושה לפני שהקב"ה ירד על הר סיני לתת את התורה, בני ישראל אמרו "נעשה" ולמחרת אמרו "נעשה ונשמע". רבותינו הקדושים משבחים ומהללים את המעלה הגדולה הזו שבני ישראל אמרו "נעשה" לפני "נשמע", קודם נעשה ואחר כך נשמע.

אבל צריך לדעת יסוד גדול במתן תורה מבלי להפחית מהדרגה והמעלה של "נעשה ונשמע", כתוב בספרים קדושים של גדולי עולם שאפשר לסמוך על מה שאומרים ומביאים ראיות לדבר, כל דבר שאדם אומר לתלמידים או רוצה ללמד ולהחדיר את זה לדורות הבאים, צריך לשבת ולשנן לעצמו לפחות ארבע פעמים לפני שהאדם מדבר על הדבר ואומר את זה לתלמידים. ולומדים את זה מהקב"ה, לפני שנתן הקב"ה את התורה

בהר סיני אומרים חכמים שהקב"ה חזר על עשרת הדברות ארבע פעמים ואז נתן את התורה לעם ישראל. אומרים רבותינו הקדושים שבארבע פעמים האלה שהקב"ה חזר לעצמו על התורה הקדושה, בני ישראל שמעו מה הקב"ה עומד להגיד במתן תורה, ומכיוון ששמעו הם כבר ידעו מה הולך להיות.

לכן מתי שהקב"ה התחיל להגיד את עשרת הדברות, אחרי שתי דברות בני ישראל ביקשו ממשה רבנו שהקב"ה לא ימשיך להגיד את הדברות, אלא שהקב"ה יגיד אותם למשה רבנו ומשה רבנו יעביר להם את הדברות "מֹשֶׁה יִדְבֹר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל" (שמות יט, ט) בני ישראל כבר שמעו את כל הדברים בראשיתם מה שהקב"ה חזר בינו לבין עצמו על התורה, לא כהלכה למעשה שהקב"ה מצווה אותם, אלא שמעו את מה שהקב"ה משנן וחוזר לעצמו את הדברים בהכנה לפני מתן תורה ואז אמרו בני ישראל "נעשה" ואחרי כן אמרו "נעשה ונשמע" וקיבלו את התורה, כי ידעו מה הקב"ה עומד להגיד כשמעו מה שהקב"ה אמר לעצמו.

ועל פי זה אפשר לבאר ולומר מה שאנחנו אומרים בהגדה של פסח אֵלֹהֵינוּ קִרְבָּנוּ לְפָנֵי הַר סִינִי וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, דִּיּוּנו. אילו היינו מתקרבים להר סיני והקב"ה לא היה נותן לנו את התורה דינו, כי כבר בקרבה להר סיני שמענו את הקב"ה אומר את עשרת הדברות ומשנן וחוזר עליהן לעצמו, ובזמן ששמענו את הקב"ה משנן וחוזר עליהן אז אנחנו כבר יודעים מה יש בעשרת

הדברות. דיינו, כי היינו מקיימים את זה כי שמענו שזה מה שהקב"ה רוצה לתת וזה מה שהוא רוצה להגיד. ודיינו כי זה כבר היה נותן לנו כוח לעלות ולהתחזק ולקדש את עצמנו.

אם כן, הקב"ה חזר ארבע פעמים לעצמו על עשרת הדברות ואז בני ישראל שמעו את זה וידעו מה עומד להיות בתורה ואז רק הכינו את הנפש שלהם למתן תורה לקבל את התורה, לכן גם הקדימו ואמרו "נעשה ונשמע" כי כבר ידעו מה יש שם, אבל בכל אופן קיבלו את זה באהבה וביראה ואמרו "נעשה ונשמע".

אדם שמתבטל ביטול מוחלט לרבו זוכה להיות כלי קיבול לתורתו

הגמרא אומרת (עירובין יג:) אמר רבי האי דמחדדנא מחבראי דחזיתיה לר' מאיר מאחוריה. רבי הקדוש, רבי יהודה הנשיא אומר שזכה להיות תלמיד חכם מחודד יותר מכל החברים שלו וגדול מהם בתורה, בזכות שראה את אחוריו של רבי מאיר בעל הנס. חשבנו להקשות ולומר מה הפירוש שרבי אומר שזכה לגדולה וזכה להיות גדול בתורה יותר מהחברים שלו בזכות שראה את אחוריו של רבי מאיר, מה העניין שראה את אחוריו של רבי מאיר?

אז אולי אפשר לדקדק ולומר, ידוע שאחד הדברים שאיתם האדם יכול לזכות להיות תלמיד חכם ולזכות

לכתרה של תורה זה להיות מבוטל לרב שלו. מתי שאדם מבוטל לרב שלו ומקבל את התורה של הרב שלו והדרך של הרב שלו בהתבטלות מוחלטת, אז הוא כלי קיבול לקבל את התורה. אבל אם אדם יש לו שאלות על הרב וקושיות על הרב, הוא לא מבין וכן מבין. אחרי שהרב אומר דבר, הוא חושב למה הרב אמר כך ולמה הרב עשה כך, חושב מחשבות על הרב שלו מאחורי הגב שלו, אז האדם מאבד את הכוח והרוחניות, את הכלי קיבול להשיג השגות בתורה הקדושה.

אם כך חשבנו לומר, רבי הקדוש אומר שזכה להיות יותר רבי יהודה הנשיא מהחברים שלו, בזכות שראה את רבי מאיר מאחוריו, שקיבל את כל מה שרבי מאיר אומר ולא היו לו שאלות וקושיות, שום עניין אחרי רבי מאיר. הרב שלו היה אומר דבר, הוא היה מקבל את זה בשלימות. וגם אחרי הגב של הרב, לא היו לו שאלות אלא היה מבוטל ביטול מוחלט בפני הרב. קיבל את כל התורה שלו וההתנהגות שלו בלי אף שאלה ובזכות זה זכה להיות מה שהוא.

וזה אחד היסודות של מתן תורה, התבטלות לרב. מתי שהאדם מתבטל לרבו הוא זוכה להיות כלי קיבול לקבל מהרב שלו את התורה הקדושה.

החש בראשו יעסוק בתורה - כשלומדים תורה לא מרגישים שום דבר חיצוני

הגמרא אומרת (עירובין נד.) **חש בראשו יעסוק בתורה.. חש בגרונו יעסוק בתורה.. חש במעיו יעסוק בתורה.. חש בעצמותיו יעסוק בתורה.. חש בכל גופו יעסוק בתורה.** אם אדם לומד תורה הוא לא ירגיש לא כאב ראש, לא כאב בטן, לא כאב בגוף, לא מרגיש אף כאב. אם אדם באמת דבק בתורה הקדושה כמו שהתורה מצווה, אז אדם לא ירגיש אף כאב ואף טירדה, לא חולי לא מרגיש כלום. אם אדם מתחיל להרגיש טרדות, מתחיל להרגיש כאבי ראש, מתחיל לשמוע רעשים סימן שהוא לא דבק באמת בתורה הקדושה, כי מי שדבק בתורה הקדושה לא מרגיש כלום. החש בראשו יעסוק בתורה, אם אדם לומד תורה והוא לומד תורה הוא לא ירגיש כלום.

מסופר על צדיקים גדולים שהיו צריכים לעבור ניתוחים קשים ובזמן הניתוח למדו תורה והתדבקו בסוגיות קשות בש"ס והיו יכולים לעשות להם את הניתוח ללא הרדמה ולא הרגישו את הניתוח, כי אדם שיורד וצולל לעומקה של התורה הוא לא מרגיש אף דבר. לכן אומרת המשנה (אבות ג, ה) **כָּל הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דֶּרֶךְ אֶרֶץ. לא משנה איזו בעיה יש לאדם, אם הוא נכנס באמת לתורה לא ירגיש אף בעיה, ברגע שאדם לומד תורה ומרגיש בעיות סימן שהוא לא לומד באמת תורה ברמה הגבוהה.**

כמו להבדיל בשינה, יש כמה דרגות בשינה, ככל שהאדם ישן שינה יותר עמוקה כך הוא לא מרגיש כלום. אדם שחולם חלומות סימן שהוא לא ישן כ"כ עמוק, הדרגה של חלום היא שלישית או רביעית בשינה אדם שישן באמת עמוק לא חולם כלל. כך גם בלימוד התורה יש דרגות, אדם שיורד וצולל לעומקם של דברים אין מציאות שישמע אף רעש ואף כאב, כי אדם שדבק בתורה לא שם לב לכלום.

הגמרא מספרת (שבת פח.) על רבא שהיה יושב ולומד והיה משפשף את אצבעות הידיים שלו במכנסים ומרוב שהיה שקוע בלימוד, אחרי כמה זמן העור ביד שלו התקלף וירד לו הרבה דם והוא לא הרגיש את זה, עד שבא אליו צדוקי אחד ואמר לו שהוא מעם פזיז שאמרו "נעשה ונשמע" לפני שידעו על מה אומרים. אמר לו רבא אנחנו מאמינים בהשם שמה שהשם עושה ומה שאומר לנו זה הטוב ביותר.

וכך גם הגמרא מספרת (ברכות לא.) על רבי עקיבא שהיה מתחיל תפילת שמונה עשרה בקצה אחד של בית המדרש ומסיים את התפילה בקצה השני, כי הוא היה מתפלל בדבקות ולא היה שם לב שהגיע תוך כדי תפילת שמונה עשרה לקצה השני של בית המדרש. ככל שהאדם דבק בתורה לעומק של הדברים הוא לא מרגיש את הבעיות, לא מרגיש את הכאב, לא שומע את הרעש ולא מרגיש כלום.

הזכרת יציאת מצרים בעשרת הדברות כדי לחזק את הנפש מהרגעים השפלים והקשים

כשהקב"ה נתן את התורה לעם ישראל, הקב"ה התחיל את נתינת התורה בדברה הראשונה "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים" נשאלת השאלה למה הקב"ה לא התחיל את התורה אנכי השם אלוקיך אשר בראתיך, או אשר בראתי את העולם, יותר נאה ויותר יאה לומר על בריאת העולם שזו הדבר הגדול והחשוב ולא על יציאת מצרים, אם כך למה התורה מתחילה באשר הוצאתיך מארץ מצרים ולא אשר בראתיך?

אלא אולי אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, ידוע הסיפור שהיה בוינה בבית המוסר הראשון, בית מדרש שבו היו יושבים רבנים ונותנים שיחות מוסר. מסופר שבית המוסר הוקם אחרי מעשה שהיה עם סנדלר פשוט שמתקן נעליים. אותו סנדלר ביום אחד קיבל ירושה גדולה, הקב"ה עזר לו והוא עלה לעשירות עצומה, הסנדלר נהיה עשיר מופלג והעסקים שלו התקדמו וגדלו עד שנהיה אחד העשירים הגדולים בעולם. מאדם פשוט שאין לו מה לאכול ובקושי מתפרנס מתיקון הנעליים של היהודים של העיירה, ביום אחד התעשר עושר עצום ונהיה עשיר גדול.

לאט לאט שמו הלך וגדל עד שנהיה האדם החשוב בקהילה וראש הקהילה. אחרי זמן הבת שלו התחתנה עם הבן של הרב הגדול שהיה באותה עיר. כל גדולי ישראל והעשירים של עם ישראל באו לחתונה, חתונה גדולה ומפוארת. באמצע החתונה אחד האנשים לא סבל ולא יכל לעמוד בקנאה שהייתה לו, הוא זכר את הסנדלר הפשוט שפתאום התעשר ונהיה חשוב כל כך עד שכל הרבנים והאנשים החשובים באים לחתונה, הוא עמד בחופה והוריד את הנעל שלו, בא לאותו סנדלר ואמר לו שהוא תיקן לו את הנעלים לפני הרבה שנים ועכשיו הם נקרעו וביקש ממנו שיתקן לו אותם, ביזה אותו בפני כולם.

אותו סנדלר שעכשיו הוא ראש הקהל, לא יכל לעמוד בבושה והתעלף. הזמינו רופא שניסה להחיות אותו, אבל הבושה והכאב היו גדולים והוא מת מהצער מתחת לחופה. הדבר הזה עשה רעש גדול בכל עם ישראל ואז החליטו להקים את בית המוסר הראשון. אחד הרבנים שהיו שם אמר, את בית המוסר לא הקימו על זה שביזו יהודי בכזו צורה, מעטים האנשים שקמים ועושים כאלה מעשים בחוצפה ועזות פנים לבזות אנשים בפני כל העולם, אלא הקימו את בית המוסר לחזק את הנפש של האנשים כדי שגם אם יפגעו בהם לא יפגעו, גם אם משפילים אותם וגם אם שופכים את הדם שלהם לא יפגעו והיו חזקים ברוחם, על זה הקימו את בית המוסר.

יש פה לימוד גדול, החינוך של האדם זה לא שלא לפגוע ולא לבייש, זה פשוט שלא עושים כזה דבר, החינוך של האדם זה לדעת לשלוט על עצמו שלא להיפגע ולקחת ללב, לדעת לא להישבר ולקחת דברים שלא צריך לקחת אותם לנפש שלו וללב שלו. אם נסתכל על אותו אדם פשוט שהיה סנדלר, הקב"ה נתן לו עשירות וחשיבות, נתן לו לחתן את הילדים בזיווגים חשובים, אז מה אם אותו אדם פגע בכך ואמר לך דבר לא טוב, בשביל זה היה צריך להתדרדר ולהגיע למוות, על זה הקימו את בית המוסר שאנשים יחזקו את הנפש שלהם ואיך לקבל את הדברים, ידעו איך לראות את החיים, שיהיו שולטים על עצמם ועל היצר שלהם, שולטים על מה מקבלים ומה לא מקבלים.

ועל פי זה אפשר להבין, הקב"ה לא רצה להתחיל את התורה באנכי השם אלוקיך אשר בראתיך אלא לזכור את אשר היינו בארץ מצרים עבדים, לזכור את השפלות ואת הדברים הקשים והחמורים וכך לא להישבר ולא ליפול ברוח, אלא להיות חזקים בנפש. לכן הקב"ה התחיל "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים". כולנו היינו עבדים בשיא השפלות, בתחתית הנמוכה והקב"ה מרים כל אחד בעתו ובזמנו, כמו שהמשנה אומרת (אבות ד, א) שְׂאִין לָךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׂעָה, כל אחד בזמן שלו הקב"ה מרים אותו למקומות הגבוהים ביותר.

וזו העבודה של האדם ללמוד מוסר בכדי לדעת לשלוט על עצמו ועל המידות שלו, לחנך את עצמו לדעת מה לקבל ומה ישפיע ומה לא ישפיע, זו הגדולה הגדולה של האדם.

אדם שרואה את התורה הקדושה כעיקר החיים שלו משנה את כל המציאות שלו לטובה

המדרש (שה"ש רבה ח, ז) על הפס' "אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאֶהָבָה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ" מספר לנו על הכוח של חכמים לאהבת התורה הקדושה, רבי יוחנן היה מטייל ועולה מטבריה היושבת למטה בבקעת הים בכנרת, לציפורי שנמצאת למעלה על ההרים. עם רבי יוחנן היה הולך התלמיד שלו רבי חייא בר אבא ורבי יוחנן היה נשען ונסמך עליו. המדרש מספר כשהגיעו לשדה אחת, אמר רבי יוחנן לתלמיד שלו שהשדה הזו הייתה שלו ומכר אותה בכדי לעסוק בתורה. המשיכו ללכת והגיעו לכרם של גפנים, אמר לו רבי יוחנן שאותה כרם הייתה שלו ומכר אותה בכדי לעסוק בתורה. המשיכו והגיעו למטע זיתים וגם שם אמר לו רבי יוחנן שהמטע הזה היה שלו והוא מכר אותו בכדי לעסוק בתורה.

רבי חייא בר אבא שמע את כל זה והתחיל לבכות בכי גדול, שאל אותו רבי יוחנן למה הוא בוכה. אמר לו רבי חייא שהוא בוכה על זה שמכר את השדה ואת הכרם ואת המטע בשביל ללמוד תורה, מה יהיה איתך עכשיו

שתהיה זקן איך תתפרנס אם הכל מכרת בשביל התורה הקדושה?

אמר לו רבי יוחנן כל מה שעשיתי ומכרתי זה עולם שנברא בשישה ימים ונתתי את כל מה שהיה בשביל דבר שנברא בארבעים יום שזו התורה הקדושה, כמו שנאמר (שמות לד, כח) "וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה" משה רבנו היה עם הקב"ה ארבעים יום וארבעים לילה להבין וללמוד את התורה. אמר לו רבי יוחנן לרבי חייא אני מכרתי דבר שלקח לבנות אותו שישה ימים בשביל דבר שהצליחו להבין אותו בארבעים יום, אז עשיתי עסק טוב ודבר גדול.

מתי שנפטר רבי יוחנן, אומר המדרש כל הדור שלו קראו עליו את הפס' "אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ" (שה"ש ח, ז) באהבה שאהב רבי יוחנן את התורה הקדושה שמסר עבורה את כל ממונו בוז יבוזו לו. כך האדם צריך להסתכל על התורה הקדושה ולאהוב אותה. מתי שהאדם כך חושב ואוהב את התורה הקדושה, רואה את התורה הקדושה שהיא כל החיים שלו, הוא רואה כל שנה בחג שבועות כאילו זה מתן תורה בשבילו שזה הדבר המרומם ביותר, קב"ה ואורייתא ועם ישראל חד הוא, הקב"ה התורה ועם ישראל הם אחד, מתי שהאדם כך מסתכל על החיים שלו ועל ההכנה לתורה הקדושה, הוא יודע שאין דבר שעומד ליד התורה הקדושה, לא כסף ולא כבוד, אף דבר לא עומד בפני התורה הקדושה.

מתי שהאדם כך יחיה ויבין את זה, ידע שהתורה היא חיינו ואורך ימינו, היא השמחה וכל הכוח שיש לו אז כל הראיה של האדם על החיים תהיה ראייה אחרת וכל המציאות של האדם תהיה שונה. אבל ברגע שהאדם מושך את עצמו לכיוונים אחרים לאינטרסים ומחשבות, הוא לא מבין ויודע את הערך של התורה הקדושה, לא מבין את הכוח של התורה הקדושה, מה טמון בה ומה גלום בה ומה הוא מפסיד.

אדם שמכין את עצמו לחג שבועות בהתעלות הנפש בקדושה ורוממות הנפש והוא יודע שהתורה היא הדבר החשוב והמרום ביותר, אז המעלה של אותו אדם היא גבוהה וחשובה ביותר. ובוודאי בימים אלו שיש מלחמה קשה על התורה הקדושה ועל האמונה, כל מי שנותן מכוחו לתורה ולאמונת חכמים השכר שלו כפול ומכופל. אדם שיבוא וישאל מה עליו לעבוד בדור הזה, הנועם אלימלך אמר (פרשת נח) שבדור שלו זו הייתה מצוות ציצית, בדור הזה המצוה שעלינו לעמוד ולהילחם בכל הכוח זו אמונת חכמים ואמונה בתורה הקדושה, כי מנסים להחריב את שתי היסודות הללו. ואדם שיעמוד וימסור נפש בדברים אלו, ידע ששכרו כפול ומכופל.

———— • ————

"יְבָרְכֶה ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ"

על ידי שהאדם קושר כל דבר לקב"ה
הוא שומר על המעלה והברכה שקיבל

מובא במדרש (במד"ר יא, ה) עַם הַבְּרָכָה שְׁמִירָה. מִלֶּךְ בְּשֹׁר וְדָם יֵשׁ לוֹ עֶבֶד בְּסוּרְיָא וְהוּא יוֹשֵׁב בְּרוּמֵי, שֶׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּשִׁבְלוֹ, עָלָה וּבָא אֶצְלוֹ, נִתַּן לוֹ מֵאָה לִיטְרִין שֶׁל זָהָב. טַעֲנוּ יֵצֵא לְדֶרֶךְ נָפְלוּ עֲלָיו לִיסְטִים וְנָטְלוּ כָל מָה שֶׁנָּתַן לוֹ וְכָל מָה שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ, שְׁמָא יִכּוֹל הוּא לְשַׁמְרוֹ מִן הַלִּיסְטִים. לְפִיכֶךָ יְבָרְכֶךָ ה' בְּעֶשֶׂר, וַיִּשְׁמְרֶךָ מִן הַלִּיסְטִים. דָּבָר אַחֵר יְבָרְכֶךָ ה' בְּמִמּוֹן, יְבָרְכֶךָ בְּעֶשֶׂר וַיִּשְׁמְרֶךָ שְׁתַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ מִצְוֹת ע"כ.

והנה אפשר לבאר ולומר על המדרש הזה יסוד גדול, שהקב"ה נותן לאדם שפע זו ברכה אחת, אבל שהשפע הזה ישאר אצל האדם זו ברכה שניה. וכך אומר דוד המלך "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה' וְיִמִּי יִקּוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ" (תהלים כד, א), "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'" המעלה של האדם לעלות בהר ה' לעלות לדרגות גבוהות, "וְיִמִּי יִקּוּם בְּמָקוֹם קָדְשׁוֹ" מי ידע לשמור על המעלה הגבוהה שהקב"ה נתן לו.

וכך גם בברכה פה, "יְבָרְכֶךָ ה'" הקב"ה יברך אותך שתהיה לך שפע בפרנסה, שתהיה לך עליה גדולה ברוחניות, "וַיִּשְׁמְרֶךָ" שהקב"ה ישמור אותך שהמעלות שזכית והמעלות שהגעת, תדע לשמור עליהם במעמד ובמקום הגבוה ביותר.

דברים אלו הם לא רק בענייני ממון, אלא גם בענייני שמיים. גם בענייני שמיים כאשר האדם זוכה לסיעתא

דשמייא גדולה והאדם זוכה להצלחה ברוחניות, המעלה הגדולה שלא תיכנס בתוכו גאווה או מידות רעות. הרבה אנשים השיגו מעלות רוחניות גבוהות, אבל אחרי כן הגאווה שנכנסה בתוכם, והמחשבה שהם הגיעו לדרגות גבוהות, החריבה את כל המעלות הגבוהות שהגיעו אליהן.

והעצה היעוצה להינצל ולא ליפול בגאווה אחרי עלייה שאדם עלה ברוחניות, היא שכל מעלה שאדם זוכה לה רוחנית, יקשור אותה להקב"ה, כמו שמובא בחז"ל על המדרש (ויק"ר כז, ב) **"מִי הִקְדִּימֵנִי וְאֶשְׁלֵם"** (איוב מא, ג) מי עשה מזוזה עד שלא נתתי לו בית, כלומר אדם שרוצה לזכות לבית יקדים לפני כן מזוזה.

אדם שרוצה לזכות למעלה גדולה, יקשור את המעלה הגדולה שהוא זוכה ועומד לזכות בה להקב"ה, כך גם כאשר האדם ישיג מעלה ברוחניות מעלה בכל דבר קדוש, יקשור אותה להקב"ה. לכן **"בְּרַקֶּךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ"** הקב"ה יברך את האדם וישמור אותו שהמעלה והסיעתא דשמייא הגדולה תישאר אצלו על ידי שיקשור את המעלה ואת הדבר הגבוה שהשיג להקב"ה.

"יִשְׂאֵהוּ ה' פָּנָיו אֵלָיִךָ וְיִשֶּׂם לְךָ שְׁלוֹם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֵם"

**כאשר יש שלום בעם ישראל שמו של
הקב"ה קיים לעולם**

נראה, דהנה בפרשת סוטה אנו למדים גודל מעלת

השלום, כמו שאומרת הגמרא (שבת קטז). שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים הללו, כדי לעשות שלום בין איש לאשתו. מזה יש לאדם ללמוד איך צריך להיות אוהב שלום ורודף שלום, ולוותר מכבודו ולהעביר על מידותיו עבור השלום, הלא אם התורה מסכימה למחוק את השם ולוותר על כבוד שמו יתברך, כל שכן שיש לאדם עצמו לעשות כן.

ומובא במדרש בפרשתנו (במד"ר ט, ט, כ) מעשה ברבי מאיר שהיה דורש בליל שבת בבית הכנסת, והייתה שם אשה אחת ששמעה את דרשתו. כאשר חזרה לביתה מצאה את הנר כבוי, אמר לה בעלה היכן היית עד עכשיו? אמרה לו שומעת הייתי את רבי מאיר דורש, והיה אותו האיש לצר, אמר לה אין את נכנסת לביתי עד שתלכי ותוריקי בפניו של רבי מאיר. יצאה לה מביתו, נגלה אליהו זכור לטוב לרבי מאיר, אמר לו הווי בגללך יצאה אשה מביתה, וסיפר לו את פרטי המעשה. מה עשה רבי מאיר, הלך וישב בבית המדרש הגדול, באה אשה לבית המדרש כדי להתפלל, כאשר ראה אותה עשה עצמו כמפקק, אמר לה האם את יודעת ללחוש לעיני?

מתוך אימה אמרה לו האשה לא, אמר לה רקקי לי שבעה פעמים לפני וייטב לי, עשתה כן. אמר לה, לכי אמרי לבעלך אתה אמרת לי שאירוק פעם אחת ואני רקקתי שבעה פעמים. אמרו לו תלמידיו, רבי כך מבזים תלמוד תורה, אילו היית אומר לנו היינו מביאים אותך ומלקים אותך על הספסל, ומחזירים לך את אשתך.

אמר להם לא יהיה כבוד מאיר גדול מכבוד קונו, ומה אם שם הקודש שנכתב בקדושה אמר הכתוב שימחה על המים להטיל שלום בין איש לאשתו, כבוד מאיר לא כל שכן ע"ש.

ואם את כבוד התורה של רבי מאיר מוטב לבזות כדי לעשות שלום, יתבונן נא האדם בעצמו כמה הוא צריך לוותר בביתו על כבודו, ובלבד שישגי המטרה להשכין שם שלום. לכן יובן, כאשר הכהנים מברכים את עם ישראל בשלום, אז לא יצטרכו למחות את שמו כדי לעשות שלום, אלא "וְשָׂמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֵם" שיהיה שמו קיים לעולם. וזוהי עומק הברכה "יֵשָׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם" שהשלום ישאר שלום אמיתי ונצחי לכל עת בעם ישראל.

ברכת כהנים היא שעת רצון לתפילה על חלומות רעים ולהיפקד בישועה ורחמים

אבותינו ורבותינו ידעו מהחלומות, להבין ולדעת דברים. והנה הגמרא (ברכות נה:): **האי מאן דחזא חלמא ולא ידע מאי חזא** (הרואה חלום ואינו יודע אם הוא טוב או רע) **ליקום קמי כהני בעידנא דפרסי ידיהו** (יעמוד נגד הכהנים בעת נשיאת כפים) **ולימא הכי רבש"ע אני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני יודע מה הוא בין שחלמתי אני לעצמי ובין שחלמו לי חברי ובין שחלמתי על אחרים אם טובים הם חזקם ואמצם כחלומותיו של**

יוסף ואם צריכים רפואה רפאם כמי מרה על ידי משה רבינו וכמרים מצרעתה וכחזקיהו מחליו וכמי ירחו על ידי אלישע וכשם שהפכת קללת בלעם הרשע לברכה כן הפוך כל חלומותי עלי לטובה ומסיים בהדי כהני דעני צבורא אמן (מסיים תפילתו ביחד עם הכהנים, כדי שבעת שיענו הציבור אמן על ברכת הכהנים, תחול ענייתם גם על תפילתו) ואי לא (אם גמר תפילתו קודם שגמרו הכהנים ברכתם) לימא הכי אדיר במרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמן שלום יהי רצון מלפניך שתשים עלינו שלום. והנה בספר "משנת חסידים" לאחד מגורי האריז"ל, כתב בזו הלשון (מסכת שארית האצילות פ"ז, אות ז), מי שחלם חלום רע לא יקבלנו ולא יספרנו כלל לשום אדם. אלא יבקש עליו רחמים בברכת כהנים, עכ"ל.

והנה נדקדק בדבריו הקדושים, לא יספר דבר החלום לשום אדם. והנה עלינו לדעת שבשעה שהכהנים נושאים את כפיהם, זה זמן מיוחד של רחמים.

וידועים דברי המדרש, כשציוה הקב"ה "פה תברכו את בני ישראל" (במדבר ו, כג) הצטערו עם ישראל ולא רצו לקבל את זה. וביקשו מהקב"ה, אנחנו רוצים שהקב"ה בכבודו ובעצמו יברך אותנו ולא על ידי שליחים. ואז הקב"ה אמר, כאשר הכהנים נושאים כפיהם, הקב"ה עומד עימם ומברך את ישראל. ולכן

ברכת כהנים כל כך חשובה ובעלת משמעות, ולכן לא מסתכלים על ידי הכהנים, כי השכינה שורה שם. והנה זמן של ברכת כהנים הוא שעת רחמים. וכל צער שיש לאדם, זה זמן שיכול האדם לבקש רחמים מהקב"ה. ומובא ב"זוהר הקדוש" (נשא קמז, ע"ב) וְתֹאנִי תְנָא קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי מֵאֵן דְּמַצְעֵר בְּחַלְמִיה (המצטער מחלום שראה) לִיתִי בְּשַׁעֲתָא דְכַהֲנֵי פְרָסִי יְדִיָּהוּ, וְלִימָא רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלְךָ וְחִלּוּמוֹתֵי שֶׁלְךָ וְכוּ'. אֲמַאי. מִשּׁוּם דְּהָיִיא שַׁעֲתָא אֲשַׁתְּכַחוּ רַחֲמֵי בְּעַלְמִין כְּלָהוּ (בשעת נשיאת כפים יש רחמים בכל העולם). וּמֵאֵן דִּיבְעִי צְלוֹתֶיהָ בְּצַעֲרֶיהָ, אֲתַהֲפֵךְ לֶיהָ דֵינָא לְרַחֲמֵי (והמתפלל בעת ההיא מחמת צערו, מתהפך לו מדין לרחמים).

והנה מובא ברב הקדוש מקאמרנא זצוק"ל בפירוש "דמשק אליעזר" על הזוהר הקדוש (פנשא) שכתב, מי שיש לו ח"ו איזה צער ורוצה להתפלל להושיע לו מצערו, יתפלל אז, מיד אתהפך ליה מדינא לרחמי. שנמתק ממנו כל הצער והדינים עד שנעשה חסדים טובים עלינו ועל כל ישראל הקדושים, עכ"ל.

ושמענו מעשה על אדם שנפל בשבי במלחמת יום הכיפורים. ומשפחתו היו קרובים מאוד למור זקני, רבי משה אהרון פינטו זצוק"ל, ומשפחתו היו בוכים יומם ולילה, לא ידעו אם חי, אם מת. והיו מבקשים ממור זקני עצה לישועה. מור זקני אמר להם, אל תפסידו שום ברכת כהנים. תלכו ובשעה שהכהנים

נושאים את כפיהם, תבקשו ישועה מהקב"ה וכך עשו. ואחרי זמן, חזר האדם מן השבי. וכמה סיפורים מספר השבוי על הניסים מעל הטבע, שקראו לו כמה פעמים השוברים ורצו להורגו, ולא עלה בידם. וכן כמה אנשים שהיה להם בעיות קשות, שאין בשכל להינצל, וביקשו להקפיד לילך לברכת כהנים ולבקש להיפקד בדבר ישועה ורחמים, ואנשים נוסעו בדברים מעל הטבע.

וידועים דברי ה"מדרש רבה" (נשא יא) על הפסוק "הֲנֵה מִטְּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה שְׁשִׁים גְּבִירִים סָבִיב לָהּ מִגְּבֵרֵי יִשְׂרָאֵל" (שה"ש ג, ז), שהכוונה על ברכה שיש בה שישים אותיות. ואמרי התם "אִישׁ חָרְבוּ עַל יָרְכוֹ" (שם, ח). שאפילו אדם רואה בחלומו, כאילו חרב מחתכת בירכו מה יעשה, ישכים לבית הכנסת ויעמוד לפני הכהנים, וישמע ברכת כהנים ואין דבר רע מזיקו. וידועים דברי רבותינו דהנה אם יש לאדם דבר רע או בעיה, בברכת כהנים יש שישים אותיות, והבעיה שיש בטלה בשישים. וזה אחד מהכוחות של ברכת כהנים.

אמירת פסוקים ובקשות בשעת ברכת כהנים

והנה הקשו באחד מהשיעורים שמסרנו, האם מותר לבקש בקשות, בשעה שהכהנים והחזן מברכים את הברכה או בין פסוק לפסוק בשעה שמנגנים ומסלסלים בקולם החזן והכהנים.

הנה הגמרא אומרת (סוטה מ.) שבזמן המקדש נהגו הציבור לומר פסוקים בשעת ברכת כהנים. ונחלקו האמוראים האם נכון לעשות כן או לא. אמר רבי חנינא בר פפא תדע דבמקדש נמי לא מיבעי למימרינהו כלום יש לך עבד שמברכין אותו ואינו מאזין. והיינו, שאין לומר פסוקים בשעת הברכה, שצריכים להאזין לברכתם. וכן נפסק להלכה בשו"ע, בשעה שמברכין אין לומר שום פסוק אלא ישתקו ויכוונו לברכה (סי' קכח ס' כו.).

והנה מובא מחלוקת בראשונים, אם מותר לומר התפילה, ריבוננו של עולם כנגד חלום, באמצע ברכת כהנים. מובא בשו"ת "תרומת הדשן" (סי' כז), נשאל מכוח הגמרא זו, איך אפשר לומר תפילת ריבוננו של עולם לבטל חלום רע, בעת נשיאת כפים. והלא מפורש שם שאין לומר פסוקים בעת ברכת כהנים. והשיב, שיש לומר התפילה בעת שהכהנים מאריכים הברת התיבה של סוף כל פסוק ופסוק, מברכת כהנים. דהיינו, באות כ' של תיבת וישמרך. בכ' של ויחונך. ובל' של שלום.

אך ב"שו"ת מהרי"ל" (סי' קמח) נשאל אותה שאלה וכתב, שמותר לומר רבוננו של עולם בעת שהכהנים אומרים ברכתם. דאדרבה הרי כמבקש מהקב"ה שתועיל ברכתם לבטל חלומו הרע. ומה שאמרו חז"ל שאין לומר פסוקים בברכת כהנים, היינו רק כשאומר סתם פסוקים לשבח, שאין להם שייכות לקבלת ברכתם.

והנה מרן ה"בית יוסף" ורבנו הרמ"א חלקו בזו (סי' קל) והעתיק דברי תשובת מהרי"ל וקילס דברו, שאין חשש לומר התפילה באמצע ברכות כהנים, כיון שמבקש מהקב"ה שיתקבל הברכה לעניין ביטול החלום.

ורבנו הרמ"א זצוק"ל ב"דרכי משה" (סי' קכח, סק"ד), מעתיק את דברי "תרומת הדשן" שיש לומר התפילה, כשהכהנים מאריכים בסוף התיבה ואינם מבטאים אותיות.

והנה רבנו האר"י הקדוש זצוק"ל ב"שער הכוונות" (דרוש עלינו לשבח, דרוש א) כתב רבנו המהרח"ו זצוק"ל, בברכת כהנים כשמגיעים אל "וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם" (במדבר ו, כז) יאמר, ריבונו של עולם אני שלך וכו'. ויש לו להשלים תפילה זו עם גמר ברכת כהנים, כדי שיענו הקהל אמן אחרי תפילתו גם כן, ואז תתקיים תפילתו. וכן סברת ה"מגן אברהם" (סי' קל, סק"א) וכן היעב"ץ ב"מור וקציעה" (סי' קל) כותב, שאף שאין לומר התפילה בעת שהכהנים מברכים כדי להאזין לברכתם, מכל מקום בסוף הברכה כיון שכבר שמע רובה מפי הכהנים, אין חשש לומר התפילה.

והנה הקשה לנו כהן, שהוא עצמו חלם חלום רע, מה יעשה. אלא הגמרא אומרת (חולין מט.) "וְאֵנִי אֲבָרְכֶם" (במדבר ו, כז) הוי אומר כהנים מברכין לישראל והקדוש ברוך הוא מברך לכהנים.

ובקהילתנו הקדושה נקבל על עצמנו כדברי רבינו האר"י הקדוש, בסוף ברכת כהנים ולסיים עם האמן

של הכלל וכך ודאי יש רושם גדול בשמיים וזכות עצומה.

ונשתדל ביותר בברכת כהנים. ושמענו על קדושי עליון, שהיו אומרים לאחינו האשכנזים שלא נושאים כפים בחוץ לארץ רק במועדים, ללכת למניין ספרדי לשמוע ברכת כהנים, כי יש כוח גדול של ישועה בברכת כהנים.

וידוע המעשה על רבנו הגר"א זצוק"ל, שרצה לבטל המנהג שלא מברכים ברכת כהנים בחוץ לארץ. וכל מיני טרדות שלא על פי טבע קרו לו ולא ביטל המנהג.

וזוכרים אנו ברכת כהנים אצל אבותי הקדושים, איך הקפידו שמי שצריך ישועה, יבוא בזמן ברכת כהנים להיות תחת ידיהם בזמן הברכה. הקב"ה יזכה אותנו לברכה האמורה בתורה ועל ידי זה יושפע שפע רב מכל העולמות.

ובזכות התורה הקדושה ובזכות האבות הקדושים, הקב"ה ישפיע שפע רב על צדיק וחסיד וירא השם וסר מרע, רבי יעקב פרץ. ימלא הקב"ה משאלות ליבו לטובה ולברכה.

"פִּי שֵׁם צְוָה ה' אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם" (תהילים קלג, ג),

יאשיהו יוסף.